

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Registerbaserad lönesummestatistik (LSUM)

Ämnesområde

Arbetsmarknad.

Statistikområde

Lönesummor

Produktkod

AM0302

Referenstid

2020

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Registerbaserad lönesummestatistik
E-post	lsum@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar	5
2.6	Granskning	7
2.6.1	Granskning under insamlingen	7
2.6.2	Granskning av mikrodata	7
2.6.3	Granskning av makrodata	8
2.6.4	Granskning av redovisning	8
2.7	Skattningsförfarande	8
2.7.1	Principer och antaganden	8
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	8
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	9
2.7.4	Röjandekontroll	9
3	Genomförande	9
3.1	Kvantitativ information	9
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	9

1 Statistikens sammanhang

SCB startade en försöksverksamhet med bearbetningar av uppgifter från kontrolluppgifter (KU) för inkomståren 1979 - 1981. Från och med inkomståret 1980 har SCB utfört bearbetningar av KU och redovisat statistiska resultat. Från och med inkomståret 1985 förses kontrolluppgifterna med uppgift om arbetstagarnas arbetsställenummer. I och med det går det att koppla ihop individdata med företags- och arbetsställdata. Detta har då möjliggjort att statistik om lönesummor kan presenteras på regional nivå både efter inkomsttagarens boende- och arbetsställe kommun.

Fr.o.m. inkomstår 2019 ersatte Skatteverket till stor del de årliga kontrolluppgifterna med månatliga arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) som, till LSUM, summerats till årsnivå.

Fr.o.m. inkomstår 2020 levererar inte Skatteverket längre de förenklade arbetsgivardeklarationerna (fAgd) tillsammans med de årliga leveranserna av kontrolluppgifterna. De levereras nu månadsvis och summeras till årsnivå i LSUM.

Syftet med sammanställningen av LSUM kan delas upp i ett direkt och ett indirekt syfte för andra statistiska undersökningar. Det direkta syftet är att ta fram registerbaserad lönesummestatistik över de skattepliktiga lönesummornas och sociala ersättningsarnas fördelning och utveckling efter kön, bransch och region. Det indirekta syftet avser registrens nyttjande för komplettering av variabelinnehållet i ett antal statistiska undersökningar inom SCB.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den registerbaserade lönesummestatistiken. Dokumentet kompletterar *kvalitetsdeklarationen* för LSUM som finns tillgänglig på <http://www.scb.se/AM0302> under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna utgörs huvudsakligen av summan av olika värden på arbetsgivardeklarationer (AG (AGI och fAgd)) och kontrolluppgifter (KU), främst lönesumman och antal poster, detta uppdelat på en mängd olika bakgrundsvariabler.

2.2 Ramförfarande

Observations- och målobjekten utgörs av registerdata i form av de arbetsgivardeklarationer och kontrolluppgifter som Skatteverket (SKV) levererar till SCB. Arbetsgivardeklarationer och

kontrolluppgifter, som arbetsgivare/utbetalare lämnar till SKV, är genererade genom uppgiftsskyldighet enligt skattelagstiftningen.

SKV:s AG- och kontrolluppgiftsdatas, d.v.s. alla AG och KU från arbetsgivare och utbetalare av sociala ersättningar, utgör ramen för registret. Inkomster som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten ingår inte. De AG/KU från SKV som inkommer till SCB efter bryttidpunkten betraktas som bortfall och påverkar slutresultatet i mycket liten utsträckning.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Datainsamling sker genom överföring av registeruppgifter från SKV. AGI och fAgd överförs till SCB månadsvis medan överföringen av KU sker tre gånger per år, året efter aktuellt inkomstår.

I LSUM ingår följande:

AGI Arbetsgivardeklarationer på individnivå som årssummerats

fAgd Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration som årssummerats

fAgd Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration –sink som årssummerats

KU10 Kontrolluppgift från arbetsgivare

KU13 Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK)

KU14 Särskild KU, pensionsgrundande inkomst

KU16 Sjöinkomster

KU17 Sjöinkomster (SINK) för utomlands bosatta

KU18 Pensions- och försäkringsutbetalare

KU19 Pensions- och försäkringsutbetalare, SINK utomlands bosatta

Överföringarna från SKV regleras via en överenskommelse där det framgår vad som kommer att överföras och vid vilka tidpunkter.

Demografiska uppgifter om inkomstagarna hämtas från Registret över totalbefolkningen, RTB, som finns på SCB, och uppgifter om arbetsgivarens sektor och företags bransch hämtas från Företagsdatabasen, FDB, som också finns på SCB.

Uppgifter om arbetsställets bransch hämtas från den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS, där det

genomförts ett arbete för att förbättra kopplingen mellan individ och arbetsställe. För mer information om hur detta går till, se avsnittet 2.5 Bearbetningar eller läs mer under punkten Dokumentation, Statistikens framställning för RAMS på www.scb.se/am0207.

2.4.2 Mätning

Skatteverket ansvarar för AG- och kontrolluppgiftsdatabasen och det är på Skatteverket uppgifterna samlas in och registreras.

LSUM är en totalundersökning som baseras på de AG och KU som är insamlade av Skatteverket.

För mer information om produktionsomgång 2020, läs produktens Kvalitetsdeklaration, om finns under punkten Dokumentation på <https://www.scb.se/am0302>

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Eftersom LSUM baseras på uppgifter som finns tillgängliga i undersöknings ram, så förekommer inget objektsbortfall i egentlig mening.

När intagen av uppgifterna sker kontrolleras att antalet poster stämmer överens med information vi fått från Skatteverket. En viss kontroll görs också för att se om vissa arbetsgivare finns med i det levererade materialet.

2.5 Bearbetningar

Uppgifter avseende AGI och fAgd överförs varje månad till SCB, med en månads eftersläpning. När uppgifter för ett helt år finns tillgängliga på SCB, skapas en summerad årsversion i mars och augusti, året efter aktuellt inkomstår, som ingår i framställningen av LSUM.

Uppgifter avseende KU överförs, till SCB, vid tre tillfällen under året efter aktuellt inkomstår, i mars, september och i december.

I mars, när den första av tre leveranser av KU-data skett, sammanställdes alla KU tillsammans med de AGI och fAdg som inkommit till SCB. Preliminära versioner av på individnivå (ARBReg) och på företagsnivå (KUAGG) samt över kontrolluppgifter från utbetalare av skattepliktiga sociala ersättningar (SOCReg) skapas.

Det preliminära ARBReg-registret används bland annat som underlag för den komplettering av arbetsställeuppgifter som är nödvändig för skapandet av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS). Sektorindelade tabeller som används av till exempel Nationalräkenskaperna och Finansdepartementet, tas också fram och levereras till användarna.

Även från det preliminära SOCREg framställs tabeller till användare som till exempel Finansdepartementet.

I början av september läggs de årssummerade uppgifterna från AGI och fAgd samman med KU-leverans och sammanställs till den definitiva versionen av registren. Innan registret blir slutgiltigt genomförs ett antal kontroller av materialet med bland annat rimlighet på beloppen och uppenbart felaktiga poster tas bort. Vid tveksamheter kontaktas SKV. Uppgifterna som sammanställs i början av september är av lite bättre kvalitet än det som sammanställs i mars. Arbetsgivarna har då haft tid att lämna in eventuella rättningar av tidigare inskickade uppgifter.

När ett register skapas, preliminärt eller definitivt, hämtas uppgifter om arbetsgivarens näringsgren och sektor från FDB. Inför varje registerframställan kontrolleras lönesumman för "näringsgren okänd" och "sektor okänd". För större företag som saknar någon av dessa uppgifter görs en historisk tillbakablick i FDB och dessa uppdateras sedan manuellt om uppgift hittats. Störst möda läggs ned på att hitta näringsgren och sektor för företag med hög lönesumma. Därefter är det definitiva registret klart och det används bland annat som bas för den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

Ett annat viktigt register som skapas är LSUMAst (AG och KU per arbetsställe). Det möjliggör redovisning av lönesummor efter bland annat arbetsställets näringsgren och belägenhet (kommun). Det är i huvudsak utifrån detta register som statistiken tas fram. Det finns två varianter av LSUMAst. En tabell som är aggregerad per arbetsställe (LSUMAst) och en tabell på individnivå (LSUMAstInd).

I framställningen av LSUMAst används de upprättningar och kompletteringar av arbetsställenummer, som görs i produktionen av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), se nedan.

Felaktig eller saknad uppgift om arbetsställe påverkar primärt statistik om dagbefolkning (lönesumman fördelad utifrån vilken region individerna har sitt arbetsställe), men också uppgift om näringsgren. Både arbetsställets kommun och näringsgren hämtas från FDB. Uppgiften om arbetsställe inhämtas i form av ett s.k. arbetsställenummer som samtliga arbetsgivare med mer än ett arbetsställe ska ange på AG/KU. Från FDB får arbetsgivaren information om vilka arbetsställenummer som företaget kan använda. I FDB finns en koppling mellan detta arbetsställenummer och arbetsställets identitet (CFAR-nummer) som gör att uppgifter om arbetsstället kan inhämtas till undersökningen.

Uppgiften om arbetsställe kan bli fel eller obestämmd av flera anledningar. En är att organisationsnumret som anges på AG eller KU inte finns i FDB. En annan anledning är att ett visst företag har

flera arbetsställen, utan att detta kommit till SCB:s kännedom. Ytterligare en anledning är att arbetsgivare angett fel arbetsställenummer på AG/KU. Det kan till exempel handla om en kommun (som arbetsgivare) som har fört alla sina anställda på kommunkontoret, trots att arbetsstyrkan i verkligheten var utspridd på daghem, skolor, vårdhem m.m. Sådana felnumreringar kan leda till felaktig eller saknad uppgift om arbetsplatsens näringsgren och/eller belägenhet.

För att förbättra uppgiften om arbetsställenummer skickas ett frågeformulär till de företag där minst ett visst antal personer saknar eller har ett felaktigt arbetsställenummer på AG/KU. I frågeformuläret ska arbetsgivaren ange rätt arbetsställenummer för de individer som företaget har lämnat AG/KU för men som saknar denna uppgift. De rättningar av arbetsställenummer som görs i RAMS påverkar också LSUM och då särskild de register som används till att ta fram uppgifter om lönesumman efter arbetsställets kommun och/eller bransch, LSUMAst och LSUMAstInd.

Makrogranskning

I framställningen av RAMS görs en makrogranskning av materialet avseende förvärvsarbetande. Resultatet av granskningen utnyttjas också i LSUM. Granskningen av materialet görs på aggregerad nivå (kommun) och omfattar förändringar i dagbefolkningens storlek jämfört med föregående år, förändring i pendlingens storlek mellan bostad och arbetsplats samt förändring i dagbefolkningens näringsgren. Större avvikelser utreds. Eventuella ändringar av arbetsställenummer som föranleds av makrogranskningen i RAMS påverkar också LSUM.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

2.6.2 Granskning av mikrodata

Då uppgifterna inkommer direkt från SKV gör inte SCB någon granskning under insamlingen förutom att kontrollera att antalet poster överensstämmer med de antal Skatteverket meddelat att de skickat, och även om vissa arbetsgivare finns med i materialet.

För att kunna framställa LSUM som ska redovisa uppgifterna efter sektor, bransch och region med god kvalitet, så utförs ett antal kontroller som kan medföra uppdateringar.

SCB genomför kontroller bland annat på

- Rimligheten på beloppen
- Felaktiga personnr

- Saknad näringsgren
- Dubbletter

2.6.3 Granskning av makrodata

Innan registret bedöms som färdigställt, så jämförs uppgifterna på sektor-, bransch-, län och kommunnivå mot tidigare år, för att se om det är några oförklarliga skillnader.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. SCB kontrollerar också att överensstämmelse råder där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Det sker även en kontroll att data och metadata ser riktiga ut efter publiceringen på webbplatsen. Det görs genom den externa Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

2.7 Skattningsförfarande

Inga skattningar görs i LSUM.

2.7.1 Principer och antaganden

Statistikens tillförlitlighet är beroende av att uppgiften på de månatliga arbetsgivardeklarationerna (AG) och kontrolluppgifterna (KU) är riktiga och att SCB får ta del av samtliga uppgifter som levereras till SKV. Vad gäller de inlämnade uppgifternas riktighet kan sägas att grunden oftast ligger i arbetsgivarnas lönesystem som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning. Även de "sociala" uppgifterna (t.ex. från Försäkringskassan) är också underlag till deklaration och beskattning. Man har därför skäl att anta att uppgifterna är kontrollerade innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Den registerbaserade lönesummestatistikens målstorheter bygger på totaler. Dessa skattas genom summeringar av det totala antalet aktuella AG/KU samt dess värden.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av tillförlitligheten genomförs i den registerbaserade lönesummestatistiken.

2.7.4 Röjandekontroll

Det finns i nuläget inget behov av röjandekontroller då redovisning av den officiella statistiken sker på aggregerad nivå.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

I det preliminära ARBReg-registret, som framställldes i mars 2021, fanns det 9 767 000 årssummerade AGI och kontrolluppgifter med en total lönesumma på 1 885 588 miljoner SEK.

I det definitiva ARBReg-registret, som framställldes i september 2021, finns det 9 781 000 årssummerade AGI och kontrolluppgifter med en total lönesumma på 1 886 542 miljoner SEK.

De KU-uppgifter som inkommer till SCB, i december, alltså efter "brytning", utgör bortfallet som för förra inkomståret var 0,001 procent av den totala lönesumman och 0,01 procent av antalet poster. En del av bortfallet består av ändringsposter och är alltså inga nytillkomna kontrolluppgifter. KU-uppgifterna utgör en väldigt liten del av LSUM.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser gjordes.